

Otázka: Rozdělení plemen skotu

Předmět: Chov skotu

Přidal(a): čaky

Dle původu

- Skupina plemen skotu Pratuřího (primigenius)
- Skupina plemen skotu krátkorohého (brachyceros)
- Skupina plemen skotu krátkorohého dlouhočelého (brachyceruslongifrons)
- Skupina plemen skotu čelnatého (frontosus)
- Skupina plemen skotu krátkohlavého (brachycephalus)
- Skupina plemen skotu bezrohého (akeratos)

Dle prošlechtění:

- Primitivní
- Zušlechtilá
- Kulturní

Dle užitkového typu

- Mléčná
- Masná
- Kombinovaná

Dle zeměpisného šíření

- Nížinná
- Horská
- Stepní

1) Mléčné plemena

Černostrakaté holštýnské plemeno

- Patří mezi mléčný užitkový typ
- Původ: na území Holandska, místní primitivní plemena
- 17-19 století velká importace plemen do Ameriky byla křížená s původními plemeny, intenzivní selekce na mléčnou užitkovost
- V 60 letech 20 století export těchto plemen do Ameriky
- V ČR v 70 letech 20 století začala Holštýnizace=převod Česko strakatého skotu na plemeno Holštýn
- V 90 letech se zjistilo že to byla chyba skončila holštýnizace chov českého strakatého skotu
- Exteriér: černostrakatý černá a bílá barva v různé strakatosti, nepravidelná kresba, vždy černé odznaky na hlavě, plemeno rohaté-černé s nádechem bílé, tmavé paznehty, velký tělesný rámec
- Živá hmotnost: dojnice:700 kg, býk 900-1000(plemenný 1500 kg)
- KVH: dojnice:143 cm, býk 150 a více cm
- Typický znak: široká základna mléčné žlázy většinou perfektně utvářené struky (strojní dojení)
- Užitkovost:15000 a více kg mléka za laktaci
- 1-3% červené red Holštýn vždy červené odznaky na hlavě

Ayshire

- Mléčné, skotské plemeno, menší až střední tělesný rámec
- Živá hmotnost: dojnice.550-650 kg
- Býk:800-900 kg
- KVH: dojnice:138 cm
- Býk:140 cm
- Exteriér:zbarvení:červenobílá barva ,různé odstíny typické rohy:lyrovité dlouhé rohy

,polovejčité vemeno, dobře osvalené, dlouhověké

- Užítkovost: relativně hodně vysoká okolo 6500-10000 kg
- V 60 letech 20 století využíváno při šlechtění českého strakatého skotu pro zvýšení mléčné užitkovosti a pro zlepšení tvaru mléčné žlázy

Jersey

- Anglie, mléčné plemeno
- Exteriér: jednobarevná, celopláštově hnědá, mohou být různé odstíny hnědé, má šedivé rohy a paznehty, může mít černý mulec, býci jsou tmavší
- Užítkovost 8000 kg a u nás 6000 kg mléka, vysoká tučnost min 6%
- U nás v malochovech náročnější na péči

2) Masná plemena

Charollais

- Mastné plemeno, z Francie, velké tělesný rámec, vysoká intenzita růstu, denní přírůstek 2kg, vynikající kvalita masa s nízkým obsahem tuku
- Živá hmotnost: krávy:700-800 kg
- Býci:přes 1000kg
- KVH:krávy 140cm
- Býci 150cm
- Barva celopláštově béžová, nesmí mít barevné odznaky, odolné plemeno může být chované venku stačí jen lehké přístřešky, těžké porody telata jsou velká a krávy mají úzkou pánev

Limusin

- Francie, masné plemeno, vysoká zmasilost, vysoká jateční výtěžnost
- Exteriér: Zbarvení má celopláštově červené až hnědé, typickým znakem světlejší kruhy kolem očí a mulce, velký tělesný rámec
- Živá hmotnost: krávy:800 kg

- Býci:1000 kg
- KVH: krávy:135 cm
- Býci:145 cm
- Telata se rodí malá kolem 35 kg snadné porody většinou bez pomoci člověka. chová se ve všech oblastech (nížiny, pohorské oblasti)

Blond akvitane

- (plavé akvitancké)
- Jižní Francie, hodně podobné tělesnou stavbou jako limusin (podobná KVH a živá hmotnost),zbarvení-žlutavé(plavé)méně náročné na chov malá telata snadné porody ale u nás málo rozšířený

Hereford

- Anglické plemeno
- 2 typy
- 1 typ: malého až středního tělesného rámce, KVH 125 cm,
- živá hmotnost: kráva:500-600 kg
- býci: 800-900 kg
- velmi široká hrudník, má sklon k tučnění
- 2typ: velký tělesný rámec, KVH 140 cm
- Živá hmotnost: krávy 600-700 kg
- Býci:1000 kg
- Velmi nenáročné plemeno, lze chovat celoročně venku, jen malé přístřešky, krátkodobě snesou mrazy (až -20), telata se rodí sama jsou velmi života schopné, velmi přizpůsobivý terénu využívají přírodní úkryty a splývají s krajinou
- Zbarvení: musí být stejné-pláštově červená ale hlava, kohoutek, dorzální část krku a spodní část trupu částečně končetiny jsou bílé
- Masné plemeno nejrozšířenější je rohaté ale je i bezrohé plemeno nejvíce USA

Aberdeen August

- Masné plemeno vyšlechtěno ve Skotsku
- Chován skoro po celém světě, velmi oblíbené menší tělesný rámec
- **Živá hmotnost:** krávy:450-700 kg
- Býci:800-1000 kg
- **KVH:** krávy:120-130 cm
- Býci:135-150 cm
- Kvadratický tvar trupu, krátké končetiny, vynikající jatečná výtěžnost (slabé kosti). telata se rodí malá kolem 25 kg, velmi snadné porody na pastvinách, nenáročné plemeno, vynikající kvalita masa, jemné mramorované
- V Anglii používané na bifteky
- Zbarvení: veloplášťově černé, černý mulec a paznehty, bezrohé plemeno, u nás
- Barevné varianty red August, přisedlá lesklá srst

Galloway

- Skotské plemeno, masné plemeno, malý až střední rámec
- Živá hmotnost: krávy:500 kg
- Býci: 800 kg
- KVH: krávy:120-130 cm
- Býci:135-150 cm
- Zbarvení: mahagonové-tmavě hnědé
- Černé: delší zkadeřené
- Bílá: celoplášťově bílá-černý mulec, uši končetiny
- Belted (sedlový) galoway
- Oblíbené plemeno nenáročné, chová se celoročně venku na pastvinách, jenom přístřešek před větrem. Celosvětově rozšířené, vynikající maso

Higland-skotský náhorní skot

- U nás hobby plemeno, nejvíce na Šumavě, masné plemeno, vyšlechtěn ve Skotsku, menší tělesný rámec
- KVH: kráva 115-120 cm
- Býk:125-130 cm
- Živá hmotnost: krávy: 500 kg
- Býk:700 kg

- Nenáročné celoročně venku na pastvinách
- Zbarvení hnědá barva různých odstínů, dlouhá srst, dlouhé rohy lyrovité dozadu zahnutý tvar, kvalita masa velmi dobrá, nejvhodnější pro uzenářské výrobky

Belgické modré(modrobílé)

- Původně kombinované plemeno ale dnes výrazně masné plemeno, má extrémně osvalená bedra a kýty (dvojbedří), větší tělesný rámec
- KVH:krávy:140cm
- Býk:150cm
- Živá hmotnost: krávy:800 kg
- Býk: přes 1000 kg
- Porody velmi těžká telata abnormálně velká
- Zbarvení základem je smetanově bílá s modrými odznaky

Piemontse

- Itálie, střední tělesný rámec, původně kombinované, jednobarevné bílé-šedé, netučné maso
- KVH: obě pohlaví 130-140 cm
- Živá hmotnost: krávy 600 kg
- Býci 900-1000 kg

Simentál

- Chován v posledních 10 letech, kombinované plemeno, hlavně Skotsko, Kanada a USA
- Vysoká intenzita růstu 1500 kg/den, vysoká výtěžnost 60-65%
- KVH: krávy 140 cm
- Býci 150 cm
- Živá hmotnost: krávy 800 kg
- Býk 1000-1300 kg
- V našich podmínkách k zušlechtění chovu

Salers

- Masný skot střední tělesný rámec, celoplášťově červené s červeným mulcem krátké lyrovité rohy, francouzské plemeno
- KVH: obě pohlaví 140 cm
- Živá hmotnost: krávy 700 kg
- Býk 1000 kg

Slovenský strakatý skot

- Národní plemeno Slovenska, barva světle žlutostrakatá musí být bílá hlava bez odznaků, kombinované, střední tělesný rámec
- KVH: dojnice 140 cm
- Býk:150-160 cm
- Živá hmotnost: krávy 500-600 kg
- Býk:800-900 kg

Pincgavské

- Horský skot
- Základem červená barva od kohoutku přes hřbet, bedra, zád, spodina břicha až k hrudní kosti má bílý pruh
- Na Slovensku a Rakousku odolný typ skotu vznikl v Alpách, dříve jako kombinované a dnes spíše masná forma, dobře osvalené
- KVH: krávy:140 cm
- Býci:150 cm)
- Živá hmotnost: krávy 600-700 kg
- Býk 900-1000 kg

Český strakatý skot

- Národní plemeno
- Základem je červená barva s různou strakatostí hlava musí být vždy bílá, bílí lalok a nohy, šlechtění dokončeno koncem 19. století
- Po 2 světové válce tvořilo toto plemeno 80%
- V 70 letech 20 století docházelo k holštinizaci, v 90 letech minulého století dochází k revitalizaci(znovuobnovení)zbarvení
- KVH: dojnice 150 cm
- Býk 155 cm
- Živá hmotnost dojnice 500-700 kg
- Býk 900-1100 kg